

۱۹
۱۸۶
بوستان کلاس

بسم الله الرحمن الرحيم

www.ketab.ir

اخلاق در اداره

آية الله حسين مظاهري
به كوشش محمدجواد خالقي

اخلاق در اداره

- نویسنده: آیه‌الله حسین مظاهری • به کوشش: محمدجواد خالقی
- نام: مؤسسه بوستان کتاب
- لیتوگرافی، چاپ و جلدبندی: چاپخانه مؤسسه بوستان کتاب
- نوبت چاپ: نوزدهم (۱۳۹۷) • شمارگان: ۱۰۰۰ • بها: ۱۹۰۰۰ تومان

تمامی حقوق نشر مکتوب و الکترونیک اثر حقوق به مؤسسه بوستان کتاب است

printed in the Islamic Republic of Iran

❖ دفتر مرکزی: قم، خ شهدا (صفاینه)، ص پ ۳۷۱۸۵/۹۱۷، تلفن: ۰۷-۰۷۷۴۲۱۵، فاکس: ۰۷۷۴۲۰۱۴، تلفن پخش: ۳۷۷۴۳۴۲۶

❖ فروشگاه مرکزی: قم، چهارراه شهدا (عرضه ۱۲۰۰۰ عنوان) • بازاری ۱۷۰ (ناشر)

❖ فروشگاه شماره ۲: تهران، خیابان انقلاب، بین وصال و فلسطین، پلاک ۱۷۸، شماره ۶۶۹۶

❖ فروشگاه شماره ۳: مشهد، چهارراه خسروی، مجتمع پاس، جنب دفتر تبلیغات اسلامی شعبه خراسان، موب: ۳۲۲۳۳۶۷۲

❖ فروشگاه شماره ۴: اصفهان، چهارراه کرمانی، جنب دفتر تبلیغات اسلامی شعبه اصفهان، تلف: ۳۲۲۱۰۲۰

❖ فروشگاه شماره ۵ (رنگین کمان، فروشگاه کودک و نوجوان): قم، چهارراه شهدا، نبش خیابان ارم، تلف: ۳۷۰۰۷۹

اطلاع از تازه های نشر از طریق پیام کوتاه (SMS)، با ارسال شماره همراه خود به ۱۰۰۰۲۱۵۵ ارسال در. راست به:

پست الکترونیک مؤسسه: E-mail:info@bustaneketab.com

جدیدترین آثار مؤسسه و آشنایی بیشتر با آن در وب سایت: www.bustaneketab.com

با قدردانی از همکارانی که در تولید این اثر نقش داشته‌اند:

- اعضای شورای بررسی آثار • دبیر شورای کتاب و ویراستار: ابوالفضل طریقه‌دار
- چکیده عربی: سهیله خانقی • چکیده انگلیسی: عبدالمجید مطوریان • نیا: مصطفی محفوظی • حروف‌نگار: محسن عسکری‌نسب
- اصلاحات حروف‌نگاری: احمد مؤتمنی • صفحه‌آرا: احمد محمدی‌فرد • کنترل نمونه‌خوانی: محمدجواد مصطفوی
- نمونه‌خوانی: سیدحسین حسینی، ابوالحسن مسیب‌زاد و سیدعلی قاضی • کنترل فنی صفحه‌آرایی: سیدرضا موسوی‌منش
- مدیر گروه هنری: مسعود نجابتی • طراح جلد: امیرعباس رحیمی

اداره آماده‌سازی: حمیدرضا تیموری • اداره چاپخانه: مجید مهدوی و سایر همکاران لیتوگرافی، چاپ و صحافی • مدیر تولید: عبدالهادی اشرفی.

رئیس مؤسسه
محمدباقر انصاری

فهرست مطالب

۷	مقدمه
۹	ارزش کار اداریان
۱۰	نقش سعۃ صدر در گره‌گشایی از کار مردم
۱۱	برافروخته شدن پیامبر از توهمین به مسلمانان
۱۳	پیامبر بهترین الگوی خدمت‌گزاری و دریادلی
۱۵	تأثر پیامبر ﷺ از ناراحتی اسیر غیرمسلمان
۱۸	سعۃ صدر حضرت یوسف علیہ السلام
۱۹	اهمیت گره‌گشایی از کار مردم
۲۱	خدمتِ خالصانه
۲۹	نتایج اخلاص
۳۷	پرهیز از منت‌گذاری
۴۰	«گاو نُه من شیر» نباشیم!
۴۳	پرهیز از عجب
۴۳	فرق «عجب» و «ریا»
۴۵	سلمان فارسی و مبارزه با عجب
۴۶	ایستگاه خطرناک
۵۱	ویژگی‌های مدیران موفق
۵۲	۱- تخصص و تعهد

- ۵۲ ۲- ایجاد مواسات
- ۵۴ ۳- منطقی بودن
- ۵۵ ۴- پرهیز از تندخویی
- ۵۵ ۵- سعه صدر
- ۵۷ نتایج سعه صدر
- ۶۳ ۶- قاطعیت
- ۷۰ ۷- صبر و استقامت
- ۷۷ مدیران و امتحان الهی
- ۷۸ انواع امتحانها
- ۷۹ خصال انسان
- ۸۵ اهمیت سر دورزی و حیاط در مدیریت
- ۸۹ نتیجه کردارهای مدیران و کارکنان ادارهها
- ۹۳ اهمیت دادن به شخصیت انسانها بر برخوردها
- ۹۴ شخصیت انسان از دیدگاه اسلام
- ۱۰۱ نقش تهذیب در سامان دهی کارها
- ۱۰۲ رستگاران
- ۱۰۷ تهذیب و عبودیت
- ۱۱۱ خدمت‌گزاری و آرامش
- ۱۱۷ حساب‌رسی از منصب داران در قیامت
- ۱۲۲ نمونه‌هایی از توبه خواص
- ۱۲۶ توبه خواص
- ۱۲۷ تجسم اعمال در قیامت
- ۱۱۸ اقسام تجسم عمل
- ۱۳۷ جبران کوتاهی و گناه (توبه)
- ۱۴۰ عدم توفیق در توبه
- ۱۴۴ حَقَّ اللهُ وَ حَقَّ النَّاسُ
- ۱۵۰ چرا توبه دم مرگ قبول نمی‌شود؟

مقدمه

فطرت آدمی کمال خواهد بود و خدا جوست، از همین رو انسان می‌کوشد تا خود را به سوی تکامل ببرد و استعداد هایش را به رشد برساند. در این فرآیند، مجموعه عوامل تشویق‌کننده و نیز بازدارنده در وجود او به فعالیت‌اند و هر یک او را به سویی می‌برند. هرگاه که عوامل بازدارنده بر انسان غلبه کند، فلسفه وجودی‌اش از یاد می‌رود. در این غفلت خانمان سوز همه استعدادها به هدر می‌رود و سطح توقع انسان تا حد حیوانیت تنزل می‌کند. انسانی که باید در پی خدا می‌داشت و به او نظر می‌کرد و هدفی جز رضایت و رضوان حضرت حق نداشت اکنون فقط به خور و خواب و شهوت می‌اندیشد و از آسمان و آن سوی طبیعت بریده است.

در این جا است که نقش بزرگ انبیای الهی و امامان معصوم علیهم‌السلام مشخص می‌شود؛ آنان با تذکرها و به موقع و اندازها و بشارت‌های خود رابطه انسان را با خدا، مردم، پدر و مادر، معلم و استاد، همسایه و دوست، فامیل و حتی ارتباط او را با همه هستی مشخص می‌کنند و هدف‌های عالی را به یاد می‌آورند. این تذکرها و اندازها و تبشیرها همان است که آن را «اخلاق» می‌نامیم. اساساً همه پیامبران برای این مبعوث شدند تا رفتارها و کردارهای مردم را تصحیح کنند و

آنان را به اخلاق نیکو برانگیزانند و پیامبر ما ﷺ آخرین آنها بود که برای تکامل چنین اخلاقی مبعوث شد چنان که خود ایشان می فرماید: «إِنِّي بَعْتُ لَأْتَمِّ مَكَارِمَ الْأَخْلَاقِ؛ مَنْ بَرَّانَغِيخْتَه شَدَم تَا مَكَارَمِ اخْلَاقِ رَا تَكَامِلَ بَخْشَم».

دامه رسالت پیامبران و امامان معصوم علیهم السلام را عالمان دینی بر عهده دارند تا اخلاق را به طور همه جانبه در خانه، مدرسه، کارخانه و اداره تعلیم دهند و همگان را به وظایف خویش آشنا سازند. این مهم در روزگار ما خود را به صورت یک نیاز مبرم و ضروری نشان داده و در اداره ها و سازمان های گوناگون کارآیی دارد. از همین رو بر آن شدیم تا سلسله مباحث اخلاقی را برای کارکنان ادارات برگزار کنیم.

کتاب حاضر، متشکل از مجموعه بحث های اخلاقی است که فقیه متتبع و معلم اخلاق، حضرت آیه الله مطهری در جمع کارکنان اداره ها مطرح کرده اند که پس از پیاده شدن از نوار، استخراج منابع، مستندسازی و ویرایش به صورتی که اکنون ملاحظه می کنید در آمده است. انتشار این اثر به مناسبت هفته دولت است از این رو آن را به شهدای گرانقدر دولت به ویژه در شهید والا مقام رجائی و باهنر تقدیم می کنیم.

یادآور می شویم که این گونه بحث های اخلاقی را با حضور اساتید ارجمند، آیات عظام، جوادی آملی، احمدی میانجی (ره)، شاه آبادی، مؤمن، استادی، اشتهاردی و تهرانی پیگیری و برگزار کرده ایم و به زودی در مجموعه دیگری به چاپ خواهد رسید.

محمد جواد خالقی

شهریور ۱۳۸۱